

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 574/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetihó (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej AKSK, s.r.o., Nám. SNP 15, Banská Bystrica, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/15/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/15/2020. Sťažovateľka navrhuje priznanie finančného zadosťučinenia 5 000 eur a náhrady trov konania. Rovnako žiada, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov.

2. Ústavnú sťažnosť ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 574/2025-9 zo 16. októbra 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na mestskom súde prebieha súdne konanie, v ktorom sa sťažovateľka ako jedna zo žalobcov domáha ochrany svojho vlastníckeho práva pred neoprávnenými zásahmi zo strany tretej osoby. Napadnuté konanie začalo žalobou z 29. marca 2020 a za celé trvanie napadnutého konania boli vykonané len 3 pojednávania, z ktorých prvé (10. mája 2021) bolo odročené na účely pokusu o dohodu, následné pojednávanie bolo 8. decembra 2022, na ktorom bola nariadená obhliadka na 10. február 2023, a nakoniec pojednávanie 28. septembra 2023, na ktorom sa v zásade riešila len otázka, či bude nariadené znalecké dokazovanie. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie nie je do dňa podania ústavnej sťažnosti ukončené ani na súde prvého stupňa napriek tomu, že pre sťažovateľku ide o zásadnú vec, pretože jej stavba je sústavne poškodzovaná.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že si je vedomá skutočnosti, že v Slovenskej republike bola pandemická situácia od marca 2020 do 2022 aj reorganizácie súdnej mapy v júni 2023, avšak túto skutočnosť sťažovateľka nezavinila. Sťažovateľka zároveň uviedla, že okrem jednej žiadosti o zmenu termínu z júla 2023 na september 2023 nenastala situácia, že by dĺžku trvania napadnutého konania spôsobila sťažovateľka.

5. Sťažovateľka poukázala na to, že po piatich rokoch od podania žaloby na súde neexistuje ani rozhodnutie súdu prvého stupňa a súd nekonal tak, aby bola vec, ktorá je predmetom napadnutého konania, čo najrýchlejšie a bez prietáhov prerokovaná a rozhodnutá. Z tohto dôvodu sťažovateľka považuje za vhodné aj priznanie finančného zadosťučinenia.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

6. Mestský súd k ústavnej sťažnosti zaujal stanovisko svojím vyjadrením sp. zn. 1SprV/753/2025 z 3. novembra 2025 doručeným ústavnému súde 5. novembra 2025, ktorého súčasťou je aj prehľad procesných úkonov v napadnutom konaní.

7. Predsedníčka mestského súdu na základe chronologického prehľadu procesných úkonov mestského súdu dospela k záveru, že z jeho strany k žiadnym prietahom nedochádza, keď v konaní *„Mestský súd Bratislava IV konal vo veci plynule a vykonával úkony potrebné na rozhodnutie vo veci samej.“*

8. V ďalšom mestský súd uviedol, že 31. júla 2025 žalobcovia doručili mestskému súde oznámenie o úmrtí žalovanej 2 a návrh na rozhodnutie o pokračovaní s dedičmi žalovanej 2 a že *„súd v napadnutom konaní aktuálne zisťuje stav dedičského konania po žalovanej 2. z dôvodu potreby vykonania procesných úkonov v zmysle § 63 C.s.p.“*. Mestský súd zároveň uviedol, že *„ku dňu podania ústavnej sťažnosti nie je predmetné dedičské konanie právoplatne skončené“*.

9. V stanovisku mestského súdu absentuje vyjadrenie k návrhu sťažovateľky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

10. Ústavný súd listom č. k. II. ÚS 574/2025-14 z 27. novembra 2025 umožnil sťažovateľke zaslať svoje stanovisko k označenému vyjadreniu mestského súdu, pričom sťažovateľka túto možnosť nevyužila.

11. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní a vyžiadaných spisov dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

12. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom mestského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

14. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020, IV. ÚS 66/2023). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01,

IV. ÚS 66/2023). Inými slovami, priesťah v určitej fáze konania môže byť prípustný, ak celková dĺžka konania nie je neprimeraná (Pretto a ďalší proti Taliansku z 8. 12. 1983).

15. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 54/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, IV. ÚS 64/2020, IV. ÚS 66/2023). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre účastníkov (Záborský a Šmáriková proti Slovenskej republike zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00).

16. Ústavný súd pristúpil k vyhodnoteniu opodstatnenosti sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti, pričom pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

17. Predmetom napadnutého konania je ochrana vlastníckeho práva pred neoprávneným zásahom zo strany tretej osoby, čo vzhľadom na predmet konania tvorí pravidelnú/bežnú agendu všeobecných súdov v civilnom konaní. Pokiaľ ide o zložitosť prípadu, môžeme hovoriť o skutkovej alebo právnej zložitosti. Môže ísť napríklad o vec, v ktorej vystupuje viacero strán (H. proti Spojenému kráľovstvu z 8. 7. 1987) alebo v ktorej je potrebné zabezpečiť rôzne dôkazy [Humen proti Poľsku (Veľká komora) z 15. 10. 1999]. Aj napriek potrebe vykonať znalecké dokazovanie nehodnotí ústavný súd napadnuté konanie ako osobitne skutkovo zložitú, a to predovšetkým s ohľadom na predmet znaleckej činnosti spočívajúci v znaleckom určení porúch nehnuteľnosti a ich príčin, čo samo osebe nie je zložitým znaleckým úkonom. Podľa názoru ústavného súdu tak napadnuté konanie nie je možné po stránke skutkovej, ako aj po stránke právnej hodnotiť ako príliš zložitú.

18. Z obsahu súdneho spisu sa ústavný súd presvedčil, že napadnuté konanie začalo podaním žaloby 30. marca 2020. V časovom úseku napadnutého konania od 1. apríla 2020 do 14. októbra 2020 vykonával mestský súd úkony typické pre začiatok sporového konania. Postupom podľa § 177 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) mestský súd nariadil 30. novembra 2020 termín prvého pojednávania vo veci na 25. marec 2021, ktorý bol odročený na účely pokusu o mimosúdnu dohodu strán sporu s tým, že právny zástupca žalobcov oznámi najneskôr do 31. októbra 2021, či došlo alebo nedošlo k dohode. Dňa 1. marca 2022 doručili žalobcovia súdu návrh na zmenu subjektu na strane žalobcu a návrh dôkazov, pričom z dôvodu potreby rozhodnutia o tomto návrhu mestský súd 14. marca 2022 zrušil termín pojednávania nariadený na 28. marec 2022.

19. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti namieta trvanie dotknutého civilného konania ako celku – ide teda o obdobie od podania žaloby 30. marca 2020, čo je viac ako 5 rokov. Samotná

sťažovateľka však vstúpila do konania na strane žalobcu uznesením č. k. 9C/15/2020-475 z 8. septembra 2022.

20. Pri procesnom nástupníctve na základe singulárnej sukcesie sa možné porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote skúma iba v období, počas ktorého bol sťažovateľ účastníkom posudzovaného konania (III. ÚS 209/03, III. ÚS 161/2013, I. ÚS 50/2014). Vo veci sťažovateľky nie je dôvod zohľadniť celkovú dĺžku konania. Stav právnej neistoty sťažovateľky trvá len od septembra 2022, keď do konania vstúpila. Z pohľadu možných prietahov v konaní je relevantná skutočnosť, že so sťažovateľkou bolo konané ako so sporovou stranou odo dňa, keď mestský súd uznesením pripustil jej vstup do konania.

21. Vyhodnotením časového úseku napadnutého konania od 8. septembra 2022 do 28. februára 2024, keď bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie, ústavný súd konštatuje, že aj napriek nariadovaniu termínov pojednávania v pravidelných intervaloch (z čoho je možné vyvodiť snahu súdu o plynulý postup vo veci) sa uskutočnili len dve, a to 8. decembra 2022 a 28. septembra 2023. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 8. decembra 2022 súd nariadil obhliadku dotknutej nehnuteľnosti na 10. február 2023. Mestský súd uznesením č. k. 9C/15/2020-658 z 30. mája 2023 pripustil zmenu žaloby v znení navrhovanom žalobcami. Pojednávanie, ktoré sa malo konať 13. júla 2023, bolo 15. júna 2023 zrušené z dôvodu vyhovenia žiadosti o zmenu termínu pojednávania právneho zástupcu sťažovateľky ako jednej zo žalobcov. K predĺženiu konania tým čiastočne prispela aj sama sťažovateľka. Ústavný súd môže v tejto súvislosti uzavrieť, resp. zopakovať, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020).

22. V nasledujúcom období mestský súd vykonával procesné úkony súvisiace s potrebou vykonania znaleckého dokazovania z odboru stavebníctva, odvetvia poruchy stavieb, keď 1. augusta 2023 vyzval žalovaných na vyjadrenie sa k návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania, pričom v rovnaký deň zaslal žalobcom aj vzájomnú žalobu žalovaných. Dňa 19. októbra 2023 mestský súd zaslal žalovaným vyjadrenie sťažovateľky (žalobkyňa 2) k vzájomnej žalobe žalovaných a návrh otázok na znalecké dokazovanie. Následne uznesením č. k. 9C/15/2020-766 zo 7. februára 2024 súd uložil žalobcom povinnosť spoločne a nerozdielne zložiť preddavok na trovy spojené so znaleckým dokazovaním.

23. Posledným posudzovaným časovým úsekom napadnutého konania je úsek od 28. februára 2024 do 8. septembra 2025, keď bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť. Mestský súd uznesením č. k. 9C/15/2020-781 z 28. februára 2024 nariadil vo veci znalecké dokazovanie a vzájomnú žalobu žalovaných vylúčil na samostatné konanie. Následne 18. apríla 2024 zaslal súd znalcovi Ing. Petrovi Briatkovi, PhD., spis na účely vypracovania znaleckého posudku. Dňa 4. novembra 2024 doručil znalec súdu vypracovaný znalecký posudok (spolu s vyúčtovaním znaleckej odmeny), ktorý 27. novembra 2024 zaslal súd stranám sporu na oboznámenie sa a vyjadrenie. Dňa 11. decembra 2024 bola žalobcom na ich žiadosť predĺžená lehota na vyjadrenie do 20. januára 2025. Dňa 16. decembra 2024 žalovaní doručili súdu vyjadrenie k znaleckému posudku a 20. januára 2025 sťažovateľka doručila súdu vyjadrenie k znaleckému posudku a návrh na výsluch znalca. Súd uznesením č. k. 9C/15/2020-932 z 24. januára 2025 priznal

znalcovi Ing. Petrovi Briatkovi, PhD., znalečné, proti ktorému žalovaní podali sťažnosť. Uznesením č. k. 9C/15/2020-978 z 27. júna 2025 súd sťažnosť žalovaných proti uzneseniu č. k. 9C/15/2020-932 z 24. januára 2025 zamietol. Ústavný súd nespochybňuje procesnú aktivitu účastníkov konania (ani sťažovateľky) spočívajúcu v podávaní podaní súvisiacich so znaleckým skúmaním, ale v rámci posúdenia plynulosti postupu mestského súdu je určujúce, že za prietahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkmi konania neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03). V súlade s touto judikatúrou preto dobu potrebnú na rozhodnutie o uplatnených procesných právach účastníkov konania ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných prietahov v konaní mestského súdu (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04, II. ÚS 865/2014, II. ÚS 484/2016, IV. ÚS 515/2021, IV. ÚS 78/2025, IV. ÚS 79/2025). Na podklade uvedeného ústavný súd hodnotí časový úsek napadnutého konania, ktorý spočíval v znaleckom dokazovaní, ako bezprietahový zo strany mestského súdu.

24. Aktuálna dĺžka konania je v rozhodujúcej miere spôsobená úmrtím jedného z účastníkov konania (žalovanej 2), ktoré mestskému súdu 31. júla 2025 oznámili žalobcovia. Mestský súd vo svojom stanovisku k ústavnej sťažnosti uviedol, že z dôvodu potreby vykonania procesných úkonov v zmysle § 63 CSP zisťoval stav dedičského konania po žalovanej 2, avšak dedičské konanie nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené.

25. Záver o tom, či dĺžka konania je ešte primeraná, možno formulovať vždy s ohľadom na faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené (charakter prejednávanej veci, konkrétne okolnosti prípadu, zložitosť veci, požiadavky na vykonávanie dokazovania v priebehu konania, ako i správanie účastníkov a postup samotného súdu), pričom pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je nutné ku každej veci pristupovať individuálne a zvažovať, či s ohľadom na okolnosti prípadu ide o prietahy neodôvodnené, t. j. či sú pričítateľné súdu, a teda zakladajúce porušenie práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov. Toto právo totiž nie je dotknuté, ak sú prietahy spôsobené výlučne konaním účastníka, prípadne ak ide o vec, keď dĺžka konania zodpovedá jej zložitosti. V takých prípadoch trvanie konania istú dobu spravidla nie je nedôvodné a potreba zásahu ústavného súdu nie je daná. Ústavný súd v posudzovanej veci teda dospel k záveru, že dĺžka napadnutého konania je predovšetkým podmienená správaním strán konania, resp. stále neukončeným dedičským konaním po žalovanej 2, na základe ktorého by bolo možné ustáliť okruh žalovaných v napadnutom konaní, ale nie postupom mestského súdu, vzhľadom na čo ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel. Samozrejme, tento aktuálny záver ústavného súdu do budúcnosti nemusí platiť, ak efektívna a sústredená činnosť mestského súdu nepovedie v primeranej dobe k meritórnemu rozhodnutiu, ktorého objektívne nie optimálnu dĺžku ústavný súd reflektuje.

26. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že postup mestského súdu v napadnutom konaní nebol ideálny. Hoci ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci dospel k záveru, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť mestského súdu nedosahuje v súčasnosti ústavne relevantnú intenzitu, ide však o hraničný prípad, a ak by mestský súd v ďalšom priebehu napadnutého konania nepostupoval urýchlene a efektívne a pokračoval by v spôsobovaní prietahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni

sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok adresoval ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

27. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2026

Peter Molnár
predseda senátu